

اوران گورالنیک

دبیر علمی انستیتوی ادبیات جهانی بنام گورکی

در جهان کتاب‌ها

۱- کتابهای تازه ، تحقیقان جدید

در سال گذشته روی قفسه‌های مغازه‌ها و کتابخانه‌ها ، روی میزهای خوانندگان کتب جلد سوم «تاریخ ادبیات روسی شوروی» پدیدار گشت ، که خوب چاپ شده، دارای مطالب مفید بود. مطالب کتاب شامل سالهای ۱۹۱۴-۱۹۵۷ است .

دوره مذکور - در زندگی ملل اتحاد شوروی و ملت روس عصر با عظمتی است ... جنگ پیروزمندانه ، ترمیم و تجدید بنای تمام خرابی‌های جنگ، ایجاد تاسیسات تازه و پرش به کیهان. فصل‌های مخصوص این کتاب، که مروط است بکتابهای فـاده‌یف و فدین ، گلادکوف و لئونوف ، شولوخوف و تواردوفسکی ، کارنبورگ و سیمونوف ، پائوستوفسکی و سورکوف و بسیاری از نشر نویسان ، شاعران و نمایشنامه نویسان منعکس کننده روحاکی از این دوران دشوار و بفرنج در خلاقیت نویسندگان روس شوروی است...

جلد سوم « تاریخ ادبیات روسی شوروی » بوسیله هیئت مؤلفین انستیتوی ادبیات جهانی بنام گورکی نگارش یافته است. لیکن همزمان با انتشار این کتاب تهیه زمینه برای چاپ تاریخ ادبیات کلیه ملل اتحاد شوروی در پنج جلد آغاز گردید . انستیتوی مذکور هم ، که گورکی آنرا تاسیس نموده، مجلس مشورتی از تمام مورخان ادبیات، ادبیات‌شناسان و نویسندگان سراسر شوروی تشکیل داده است .

در تمام کتابهایی ، که در ماه‌های اخیر از طرف انستیتوی ادبیات جهانی جزو فرهنگستان علوم اتحاد شوروی انتشار یافته است، در این شرح

مختصر مقدور نیست و نمیگنجد. لیکن در باره برخی از کتابها میتوان باخاطر حکایت کرد.

این انستیتو حافظ بایگانی مربوط به گورکی است. کارکنان آن هم با اتکاء بمیرات گورکی در سال گذشته مجموعه‌ها و مطالب تحقیقی در باره «مسائل رآلیسم سوسیالیستی»، جلد چهارم و آخر «تاریخچه زندگی و خلاقیت گورکی»، رساله خاص «نوشته‌های اجتماعی گورکی» و آثار دیگر را انتشار دادند.

انستیتو نشریه آکادمیک نویسندگان کلاسیک را تهیه می‌بیند و شرح حال آنرا برشته‌تحریر در می‌آورد. اکنون چاپ‌تالیفات آلکساندر-گرتسن در سی جلد در شرف اتمام است، انتشار آخرین جلد این مجموعه مقارن یکصد و پنجاهمین سالگرد از روز تولد آن فیلسوف و نویسنده اجتماعی بزرگوار خواهد بود. نیکالای - گوسفد کتر در علوم فیلولوژی، منشی سابق لئو - تالستوی جلد سوم شرح حال آن نابغه ادبیات روسی و جهان را پیاپی رسانده است.

خود نام این انستیتو گواهی میدهد، که فعالیت آن از حدود ملی خیلی تجاوز میکند. نتیجه این امر فعالیت وسیع - و مطالب کتابها و رساله‌های خاص آن از قبیل: «شکسپیر - مدارک و تحقیقات»، «ارتباط متقابل ادبیات خاور و باختر»، «ادبیات انقلاب فرانسه در سال ۱۷۸۹»، «دیکنس و ادبیات روسی»، «مسائل ادبیات کنونی امریکا»، «خلاقیت هنریش-مان» و «نور آلیسم در ادبیات کنونی ایتالیا» میباشد.

یادگارهای ادبی مصر، یونان و روم کهن و حماسه‌های گرجستان و ویا کوتی با شرکت بزرگترین متخصصین با مقدار زیادی تفسیر چاپ می‌رسد.

انستیتو فقط در سال گذشته در بنگاه‌های نشریات فرهنگستان علوم اتحاد شوروی «نویسنده شوروی»، «بنگاه دولتی نشریات ادبی» را در ۳۵ جلد منتشر نمود. شورای علمی اکنون چهل نسخه خطی را تصویب کرده است که بچاپ برسد.

عده خوانندگان نشریات انستیتو بسیار زیاد است. نیم میلیون نفر فقط آثار سرگئی - یسین را قبلاً آبونه شده‌اند. با وجود اینکه آثار ولادیمیر مایاکوفسکی در اتحاد شوروی کراراً چاپ شده است، سی جلد مجموعه آثار مایاکوفسکی که هیئت کارکنان انستیتو آماده نموده‌اند با تیراژ ۱۸۰

هزار جلد بچاپ رسیده است. تالیفات آنتون - چخوف و آناتولی لوناچارسکی رجل نامدار فرهنگ شوروی نیز با تیراژ زیادی بچاپ می‌رسد.

ادبیات شناسان شوروی روابط خلاقه خود را با دانشمندان تمام کشورهای جهان استوار مینمایند. درهای انستیتو همیشه بروی دوستات خارجی باز است. آنها باتفاق دانشمندان شوروی در بوجود آوردن يك سلسله آثار انستیتوی ادبیات جهانی بنام گورکی شرکت نموده‌اند.

۲- کتاب‌های شرقی

آ. آ. گوبر نایب‌رئیس شورای طبع و نشر مطبوعات خاورشناسی عضو وابسته فرهنگستان علوم اتحاد شوروی در ایام تشکیل کنفرانس نویسندگان کشورهای آسیا و افریقا در قاهره درباره فعالیت شورای مذکور چنین حکایت کرد:

شورای طبع و نشر مطبوعات خاورشناسی در سال ۱۹۵۷ در شعبه علوم تاریخی فرهنگستان علوم اتحاد شوروی بلافاصله بعد از تشکیل بنگاه نشریات ادبی خاور بوجود آمد.

شورای مذکور کتابهایی را مورد توجه خاص قرار میدهد، که مسائل کنونی نهضت‌های آزادیخواهی ملی را در کشورهای آسیا و افریقا روشن مینماید، بحران سیستم استعمار را نشان میدهد و ماهیت امپریالیستی «تئوری‌های» استعمارگران را فاش می‌کنند.

باید تذکر داد، که تشکیل بنگاه نشریات ادبی خاوری و شورای طبع و نشر مطبوعات خاورشناسی نقیصه‌ای را رفع کرد، که در مطبوعات علمی شوروی درباره خاورزمین وجود داشت.

شورای مذکور با توجه با اهمیت فوق‌العاده کنفرانس نویسندگان کشورهای آسیا و افریقا در قاهره، توصیه کرد که يك سلسله آثار علمی و ترجمه‌های آثار نویسندگان و شاعران خاورزمین بچاپ برسد.

از آثار علمی مذکور باید رساله‌های خاص بانو عثمانووا تحت عنوان «ماکسیم گورکی در ادبیات ایران»، کامیساروف تحت عنوان «شرحی درباره نشر کنونی فارسی»، باقولو گونووا تحت عنوان «نویسندگان و زمان» (درباره ادبیات کنونی ژاپون)، شیفمان تحت عنوان «لئوتالستوی و خاورزمین» را که تا کنون طبع و منتشر شده است باید خاطر نشان ساخت.